

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Partidul Politic
Partidul „Renaștere”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Partidul Politic Partidul „Renaștere” împotriva Comisiei
Electorale Centrale cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva hotărârii din 2 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-887/24
NR. PIGD 2-24121525-01-3ra-05112024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.
Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel nu constituie un temei
de casare a deciziei contestate.

Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan

06 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Partidul Politic Partidul „Renaștere”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 28 octombrie 2024, PP Partidul „Renaștere” a depus acțiune în contencios administrativ, împotriva Comisiei Electorale Centrale, prin care a solicitat: anularea pct.3 din partea dispozitivă a hotărârii CEC nr. 3139 din 24 octombrie 2024 cu privire la supravegherea finanțării activității participanților la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, la situația din 14 octombrie 2024 și admiterea integrală a contestației; anularea pct.7 și pct. 8 din partea dispozitivă a hotărârii CEC nr. 3145 din 25 octombrie 2024 cu privire la supravegherea finanțării activității participanților la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, la situația din 21 octombrie 2024 și finală, din 23 octombrie 2024 și admiterea integrală a contestației. repunerea în termen a prezentei contestații dat fiind faptul agravării situației în aplicarea sancțiunilor complimentare și imposibilității de a prezenta informații complexe anterior.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că 17 octombrie 2024 Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărârea nr. 3106 cu privire la supravegherea finanțării activității participanților la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 la situația din 7 octombrie 2024, prin care a dispus: „5. Se aplică sancțiunea sub formă de avertisment Partidului Politic „Renaștere” pentru nerespectarea prevederilor art. 58 alin. (1) și (2) din Codul electoral nr. 325/2022 și pct. 70 din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2022, și se somează să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 19 octombrie 2024, raportul privind finanțarea campaniei electorale corectat, conform celor constatate în sbp. 4.8 din partea motivată a prezentei hotărâri.”.

3. În motivarea hotărârii, Comisia Electorală Centrală a menționat că a fost sesizată de mai multe ori de către inspectorate de poliție în legătură cu acțiuni de finanțare ilicită a acestuia.

4. În speță, Inspectoratul de Poliție Râșcani - sesizare înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/17093 din 10 octombrie 2024, despre faptul; că la data de 27 septembrie 2024 primarul comunei Malinovscoe, raionul Râșcani,

domnul Mitrofan V., la solicitarea membrului Partidului Politic „Renaștere”, domnul Osadciuc A., a acceptat desfășurarea unei întruniri cu membrii și simpatizanții Partidului Politic „Renaștere” în Casa de ceremonii din localitate, care se află în gestiunea administrației publice locale, iar pentru aceasta în fondul primăriei a fost achitată suma de 250,00 lei, conform bonului fiscal nr. 34065434 din 1 octombrie 2024.

5. În aceeași ordine de idei, Inspectoratul de Poliție Bălți - sesizare înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/17226 din 12 octombrie 2024, despre faptul că liderul asociației de tineret „Next Generation” a Partidului Politic „Renaștere”, domnul Șicolai N., la data de 10 octombrie 2024, în adiacentul Teatrului Național „Vasile Alecsandri” a organizat o întrunire în formă de protest, la care au fost prezenți în jur de 25 activiști ai partidului, în cadrul căreia au fost plasate afișe cu diferite inscripții, inclusiv de susținere în favoarea cet. Ilan Șor, Marina Tauber, Alexandr Nesterovschii, Evghenia Guțul, Vasile Bolea și Iurii Vitneanschi.

6. Urmare a faptelor menționate, CEC a concluzionat că Partidul Politic „Renaștere” a beneficiat de susținere financiară și materială, precum și a utilizat mijloace financiare proprii pe care nu le-a inclus în raportul privind finanțarea campaniei electorale și urmează a fi aplicată sancțiunea sub formă de avertisment.

7. Ulterior, la data de 20 octombrie 2024 Partidul Politic „Renaștere” a venit cu o scrisoare în adresa CEC, prin care, pe marginea acțiunilor imputate în hotărârea CEC nr. 3106 din 17 octombrie 2024 cu privire la supravegherea finanțării activității participanților la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 la situația din 7 octombrie 2024 a informat că, în ceea ce ține de închirierea Casei de ceremonii din comuna Malinovscoe, raionul Râșcani de către dl. Osadciuc A., Partidul Politic „Renaștere” nu a împuternicit pe domnul în cauză, să semneze careva cereri în numele Partidului, precum și a informat că dl. Osadciuc A. nu deține ștampila Partidului.

8. Dreptul de semnătură conform actelor de înregistrare o deține dna Natalia Parasca – președinte interimar, precum nu a fost emisă nici o procură pe numele dlui Osadciuc A.

9. De asemenea, Comisia a fost informată despre faptul, că Partidul Politic „Renaștere” nu a desfășurat nici o întrunire cu membrii săi în or. Râșcani la acea dată și nu a suportat cheltuieli financiare.

10. În continuare, Partidul Politic „Renaștere” cu privire la întrunirea reprezentanților asociației de tineret „Next Generation”, în adiacentul Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din or. Bălți, a informat Comisia

despre faptul, că acțiunile realizate de către tinerii din această asociație nu au nici o tangență cu activitatea Partidului Politic „Renaștere” înregistrat în calitate de participant la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024.

11. Ulterior, în cadrul ședinței din 24 octombrie 2024, CEC a dezbătut subiectul cu privire la supravegherea finanțării activității participanților la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, la situația din 14 octombrie 2024, în cadrul căruia raportorul dl Postică Pavel, ignorând argumentele prezentate de Partidul Politic „Renaștere” și relatând doar parțial cele comunicate Comisiei pe marginea încălcărilor imputate, în consecință a propus sancționarea repetată a Partidului Politic „Renaștere”, pentru neprezentarea conformă a raportului privind finanțarea campaniei electorale.

12. Astfel, prin hotărârea nr. 3139 din 24 octombrie 2024, CEC a dispus: „3. Se aplică sancțiunea sub formă de avertisment Partidului Politic Partidul „Renaștere”, în conformitate cu art. 102 alin. (2) lit. a) din Codul electoral, și se somează repetat să prezinte, până la ora 16:00 a zilei de 25 octombrie 2024, raportul privind finanțarea campaniei electorale corectat, conform celor constatate în pct. 1 din partea motivată a prezentei hotărâri.”.

13. Urmând cronologia celor expuse supra, invocând prevederile art. 102 alin. (4) Cod electoral, CEC în cadrul ședinței din data de 25 octombrie 2024 a decis adoptarea hotărârii nr. 3145 cu privire la supravegherea finanțării activității participanților la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 la situația din 21 octombrie 2024 și finală, din 23 octombrie 2024.

14. Prin hotărârea menționată CEC a hotărât: „7. Se aplică sancțiunea sub formă de avertisment Partidului Politic Partidul „Renaștere”, în conformitate cu art. 102 alin. (2) lit. a) din Codul electoral, pentru nerespectarea prevederilor art. 56 alin. (9) și 57 alin. (1) lit. b) din Codul electoral și pct. 63 și 68 din Regulament, conform celor constatate în sbp. 5.9 din partea motivată a prezentei hotărâri. 8. Se aplică sancțiunea complementară sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat Partidului Politic Partidul „Renaștere”, pe o perioadă de 4 luni, începând cu luna noiembrie a anului 2024, în conformitate cu art. 102 alin. (4) din Codul electoral pentru nerespectarea prevederilor art. 56 alin. (9) și 57 alin. (1) lit. b) din Codul electoral și pct. 63 și 68 din Regulament, conform celor constatate în sbp. 5.9 din partea motivată a prezentei hotărâri.”.

15. Indică reclamantul că, Partidul Politic Partidul „Renaștere”, este destinatarul actelor administrative contestate, a cărui drepturi sunt afectate prin sancționare și lipsirea de alocații de la bugetul de stat.

16. În cazul din speță, Partidul Politic „Renaștere”, în conformitate cu prevederile art. 58 din Codul electoral, a depus toate rapoartele financiare și a furnizat toate informațiile care erau la dispoziția partidului.

17. Comisia Electorală Centrală la rândul său a concluzionat că partidul a depus raportul financiar cu date incomplete și nu a reflectat toate cheltuielile de la evenimente desfășurate.

18. În acest sens, reiterează că toate explicațiile au fost depuse, informații privind astfel de cheltuieli nu pot fi prezentate din simplu motiv că astfel de cheltuieli nu au fost suportate de către partid iar constatările CEC nu corespund circumstanțelor de fapt.

19. Concluzia CEC precum că partidul nu a inclus în raport date complete este neîntemeiată. Or, el nu poate să reflecte niște cheltuieli pe care nu le-a suportat efectiv.

20. În același timp apreciază ca fiind abuzivă concluzia precum că, dacă partidul nu a prezentat raportul cu conținutul dorit de către CEC, atunci acesta se echivalează cu nedepunerea informațiilor în formatul cerut și ca urmare este susceptibilă sancțiunea de lipsire de alocații de la bugetul de stat.

21. Formatul informației nu poate fi echivalent cu conținutul de fond al informației.

22. Dacă în contabilitatea partidului nu există așa informații privind cheltuielile atunci partidul este obligat să informeze organul de control. Dar să impui un partid să prezinte acte sau explicații inexistente constituie măsuri arbitrare și discreționare care depășesc cadrul legal.

23. În speță, la adoptarea hotărârii nr. 3145 din 25 octombrie 2024, CEC a făcut trimitere la hotărârile nr. 3106 din 17 octombrie 2024 și nr. 3139 din 24 octombrie 2024, prin care a aplicat sancțiune sub formă de avertisment Partidul Politic „Renaștere”, urmare cărui fapt CEC a decis aplicarea sancțiunii complementare sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pe o perioadă de 4 luni, în baza prevederilor art. 102 al.(4) din Codul electoral.

24. În acest context menționează că, la adoptarea hotărârii nr. 3106 din 17 octombrie 2024 contrar prevederilor imperative ale legii autoritatea pârâtă nu și-a motivat propria hotărâre. Tot textul actului conține doar relatarea celor expuse în sesizările poliției.

25. În același context menționează că, la procedura administrativă contestatarul/ reclamantul nu a avut posibilitate de a lua cunoștință cu materialele dosarului administrativ, să pregătească poziția sa de apărare, să prezinte probe și argumente, să fie audiat efectiv.

26. Consideră că acest fapt reprezintă o gravă încălcare a procedurii și eludarea normelor imperative ale Codului administrativ cu privire la efectuarea unei proceduri administrative.

27. Astfel, făcând trimitere la prevederile art. 70, art. 32 alin. (2), art. 44, art. 83, art. 88, art. 94 din Codul administrativ, reclamantul a subliniat că, toate drepturile garantate ale participantului la procedura administrativă au fost grav încălcate de către CEC.

28. Urmare a adoptării hotărârii nr. 3106 din 17 octombrie 2024, Partidul Politic „Renaștere” a venit în adresa CEC cu o scrisoare în care a prezentat argumente cu privire la cele imputate de organul electoral.

29. La rândul său, organul electoral fără a da o apreciere informațiilor prezentate în scrisoarea adresată CEC, fără a analiza careva probe și a constata o legătura cauzală între pretensele încălcări și Partidul Politic „Renaștere”, a adoptat hotărârea nr. 3139 din 24 octombrie 2024, prin care a aplicat în mod repetat față de Partidul Politic „Renaștere” sancțiunea de avertisment.

30. Remarcă faptul că organul electoral, nu a examinat sine stătător circumstanțele de fapt și nu a verificat temeinicia sesizărilor organelor de poliție cu contrapunerea faptelor și probelor din localitate. Organul electoral a acceptat necondiționat poziția doar a unei părți. În actul administrativ contestat nu a venit cu propria apreciere a motivelor și circumstanțelor, nu a verificat circumstanțele în raport cu candidatul anume.

31. Conchide că, actul administrativ este lipsit total de motivație, contrar prevederilor art.118 Cod administrativ. Totodată, încălcările descrise, incertitudinea și netransparența actului administrativ fac dovada caracterului incert al acestuia.

32. Potrivit art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Caracterul cert, trebuie să denote raționamentul actului administrativ individual emis, astfel, încât dispozitivul să fie rezultatul unei raționament juridic constant, proporțional și previzibil.

33. În opinia reclamantului, hotărârea CEC nu este motivată și nu este suficient de certă. Dat fiind că actul administrativ contestat nu este motivat referitor la temeiurile de fapt privind aplicarea sancțiunii complementare sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat, constituie un act administrativ individual ilegal. Or, măsura oficială întreprinsă de CEC demonstrează exercitarea dreptului discreționar cu încălcarea prevederilor art. 137 Cod administrativ.

34. Din acest punct de vedere constatarea formală, fără nicio examinare efectivă, cu privire la verificarea temeiurilor de sancționare, contravine art. 21 alin. (3) și 29 din Codul administrativ.

35. A mai invocat că, în speța descrisă, autoritatea publică a ignorat regulile de procedură, nu au fost analizate circumstanțele și faptele importante cazului, iar decizia luată contravine cel mai grav scopului urmărit de lege și care este total disproporționată. Mai mult ca atât, CEC a sfidat grav procedurile legale de examinare a contestațiilor. Sesizările din partea Poliției în genere urmau a fi declarate inadmisibile dat fiind că nu se încadrează în condițiile prevăzute la art. 93 și 94 din Codul electoral. Iar organul electoral nu a demarat o procedură de control din oficiu, cel puțin nu există niciun act care ar confirma acest fapt.

36. În continuare reclamantul citind prevederile art. 94 alin. (1), art. 92, art. 96 alin. (1) din Codul electoral, constată că organul de poliție nu este subiect de depunere a astfel de acte în adresa organului electoral. Iar organele de poliție, ca instituții de stat nu au dreptul de a se implica în campania electorală și procesele electorale cu scop de a favoriza sau defavoriza vreun candidat în caz contrar s-ar înregistra un abuz și depășire gravă a atribuțiilor, în cumul, cu folosirea ilegală a resurselor administrative a statului.

37. Indică reclamantul că, art. 21 din Constituție garantează respectarea principiului prezumției nevinovăției. Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

38. Prin acest act administrativ reclamantul este prejudiciat grav, fiind discriminat în raport cu alți concurenți electorali, nu i se asigură condiții echitabile la o campanie electorală în conformitate cu principiile constituționale și Codul electoral.

39. La caz, autoritatea publică pârâtă a ignorat totalmente argumentele menționate de Partidul Politic „Renaștere”. Astfel, organul electoral investit cu competență materială de examinare a sesizărilor, în procesul adoptării actului administrativ individual defavorabil contestat a omis unele principii ale examinării oricărei proceduri în fața unei autorități cu drept de decizie, producătoare de efecte juridice - principiul disponibilității și principiul egalității armelor, fiind elemente esențiale al dreptului la un proces echitabil. Or, adoptarea unei hotărâri, fără a se lua în calcul argumentele prezentate de contestatar, în condițiile în care procedura de examinare a sesizărilor a plasat reclamantul într-o situație net dezavantajoasă în raport cu adversarii săi, reprezintă un tratament discriminatoriu, inechitabil al concurenților electorali.

40. Cu toate că contestatarul a adus unele explicații, CEC nici măcar formal nu a combătut în hotărârea contestată argumentele prezentate. Prin aceasta organul electoral a sfidat prevederile Regulamentului CEC cu privire la examinarea contestațiilor. Întrucât CEC nu a reflectat integral poziția reclamantului nu au fost date explicații privind respingerea argumentelor și probelor acestuia, consideră că autoritatea electorală a avut o atitudine părtinitoare la soluționarea sesizărilor, iar actul administrativ emis este ilegal.

41. În consecință constată reclamantul că, hotărârea CEC nr. 3106 pct.5 din 17 octombrie 2024, nr. 3139 pct.3 din 24 octombrie 2024, cât și hotărârea CEC nr. 3145 la pct.7 și pct. 8 din 25 octombrie 2024, sunt ilegale și netemeinice atât din punct de vedere formal cât și pe fond, pe motivul că astfel de cheltuieli nu au existat și concluzia este arbitrară, prin emiterea acestora, CEC încălcând principiul prezumției nevinovăției.

POZIȚIA AUTORITĂȚII PÂRÂTE

42. Prin referința depusă, Comisia Electorală Centrală, a menționat că contestația este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

43. Prin hotărârea din 2 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Partidul Politic Partidul „Renaștere” împotriva Comisiei Electorale Centrale privind anularea pct.3 din partea dispozitivă a hotărârii CEC nr. 3139 din 24 octombrie 2024 și anularea pct.7 și pct. 8 din partea dispozitivă a hotărârii CEC nr. 3145 din 25 octombrie 2024.

44. În motivarea soluției, Curtea de Apel Chișinău a conchis că sancțiunile impuse de CEC, au fost aplicate în conformitate cu legislația electorală. De asemenea, a considerat că procedurile de contestare și apărare au fost respectate și că probele prezentate de Partidul „Renaștere” sunt insuficiente pentru a justifica anularea deciziilor.

45. Instanța de fond a considerat că Partidul „Renaștere” nu a adus suficiente probe pentru a dovedi că nu au fost efectuate cheltuieli și că sancțiunile CEC nu sunt justificate. În acest context, instanța a afirmat că CEC a acționat conform legii în aplicarea sancțiunilor.

46. Instanța a acceptat poziția pârâtului fără a contesta valabilitatea concluziilor acestuia, susținând că autoritatea electorală și-a exercitat corect dreptul discreționar în impunerea sancțiunilor.

47. La fel, instanța a susținut că procedura administrativă desfășurată de CEC este validă, respingând acuzațiile de lipsă de transparență și de prejudiciu adus dreptului de apărare al partidului.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

48. La 5 noiembrie 2024, Partidul Politic „Renaștere” a declarat recurs împotriva hotărârii din 2 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii și adoptarea unei hotărâri noi prin care contestația să fie admisă integral.

ARGUMENTELE RECURSULUI

49. În motivarea recursului, a invocat că hotărârea instanței de fond nu este motivată și fundamentată pe o analiză completă și obiectivă a probelor.

50. Consideră că instanța de fond ar fi omis să cerceteze starea de fapt a cauzei și nu a examinat în detaliu argumentele de drept invocate. Recurentul consideră că decizia nu respectă principiul unei motivări clare, previzibile și complete, necesare pentru asigurarea unui proces echitabil, conform art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

51. La fel, consideră că instanța de fond a ignorat principiul egalității armelor, adoptând o poziție părtinitoare în favoarea CEC. Instanța ar fi acceptat necondiționat argumentele CEC fără a le analiza critic, ignorând astfel prevederile legale care garantează un proces echitabil. Aceasta ar fi limitat dreptul la apărare al Partidului „Renaștere” și i-ar fi afectat grav dreptul de a participa la alegeri în condiții de egalitate.

52. De asemenea, a invocat că CEC și-a exercitat dreptul discreționar într-un mod abuziv și arbitrar, aplicând sancțiuni pe baza unor constatări nesuținute de probe concrete. Argumentează că sancțiunile au fost aplicate repetat pentru aceleași presupuse încălcări, ceea ce contravine principiilor proporționalității și raționamentului juridic. La fel, recurentul contestă legalitatea deciziilor CEC de aplicare a sancțiunilor complementare fără o motivare clară a măsurilor luate, invocând art. 137 din Codul administrativ, privind exercitarea dreptului discreționar cu bună-credință.

53. A susținut că nu a beneficiat de dreptul la informare completă, neavând acces la dosarul administrativ și la probele utilizate de CEC. În absența accesului la informațiile relevante, Partidul „Renaștere” afirmă că nu a avut posibilitatea să-și formuleze o apărare adecvată. Astfel, recurentul consideră că i-au fost încălcate drepturile fundamentale privind accesul la documente și dreptul de a fi audiat.

54. Recurentul afirmă că instanța de fond a omis să ia în considerare jurisprudența CtEDO, în special cazurile care impun restricții stricte asupra limitărilor dreptului de asociere și participare electorală. Prin neanalizarea acestui aspect, instanța ar fi neglijat standardele internaționale aplicabile, garantate de art. 6 și art. 11 din CEDO.

55. De asemenea, recurentul contestă validitatea sesizărilor depuse de poliție, afirmând că acestea reprezintă doar opinii subiective și nu probe concrete privind cheltuieli nedecarate de partid. În opinia recurentului, aceste sesizări nu pot fi admise ca probe valide în cadrul procedurii electorale, întrucât Codul electoral nu permite implicarea organelor de poliție în astfel de proceduri, ceea ce constituie un abuz și o utilizare nejustificată a resurselor administrative ale statului.

POZIȚIA INTIMATULUI

56. Prin referința depusă la 6 noiembrie 2024, ora 8:35, Comisia Electorală Centrală, a solicitat declararea recursului drept inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

57. Art. 95 alin. (1) din Codul electoral:

„În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.”

58. Art. 95 alin. (8) din Codul electoral:

„Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).”

59. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

60. Art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare

pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

61. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

62. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, hotărârea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 2 noiembrie 2024, și conform extrasului din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată părților la aceeași dată (f.d.71).

63. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 95 alin. (8) din Codul electoral.

64. Din analiza prevederilor art. 245¹ – 246 din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

65. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

66. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

67. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recursul declarat de Partidul Politic Partidul „Renaștere”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta ar fi arbitrară sau că s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

68. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Partidul Politic Partidul „Renaștere”, conțin obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

69. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 §1 al Convenției.

70. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

71. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

72. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea

și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

73. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

74. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Partidul Politic Partidul „Renaștere”.

75. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral și în conformitate cu art. 230 și 246 alin. (1) lit.h) din Codul administrativ

63. COMPLETUL, CU MAJORITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Partidul Politic Partidul „Renaștere”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc